

ARAŞTIRMA EĞİTİMİ PROGRAMI ÇALIŞMA ESASLARI

I. Araştırma Eğitimi Programı (AEP) nedir?

Araştırma Eğitimi Programı, fakültemizdeki eğitim programının yanı sıra yürütülen, gönüllü öğrencilerin katılabildiği bir programdır. Program; öğrencilerin bilimsel düşünce ve bilim felsefesi ile tanıştıran, hekimlik yaklaşımında sorgulayıcı bir bakış kazandıran, ilgi duyulan alanlarda derinlemesine araştırma olanağı veren, bilimsel bir araştırmayı tasarlayıp yürütme ve yayına hazırlayıp sunabilme becerilerini kazanmasını sağlayarak bilimsel gelişmelerine katkıda bulunan eğitsel bir etkinliktir.

II. Tanımlar:

AEP Öğrencisi: Programa, 1. sınıfın sonunda gönüllü olarak başvuran ve kabul edilen EÜTF öğrencisi

AEP Öğrenci Temsilcisi: Her eğitim yılı başında ilgili sınıftaki tüm AEP öğrencilerinin katılımıyla oy çokluğu ile seçilen, program sürecinde öğrenciler ve komisyon arasında iletişim sağlayarak programın yürütülmesinde yardımcı olan öğrenci.

AEP Komisyonu: Dekanlık tarafından görevlendirilen ve programın yürütülmesinden birinci derecede sorumlu olan Tıp Fakültesi öğretim üye ve elemanları.

AEP Sekreteri: Öğrenci işleri sekreterleri arasından komisyon ve komisyon başkanına yardımcı olmak üzere görevlendirilen kişi.

AEP Hafta Sorumluları: AEP komisyonunca görevlendirilen ve görevli oldukları haftadaki eğitim etkinliklerinin de organizasyonu ve yürütülmesine yardımcı olan komisyon üyeleri.

AEP Öğrenci Danışmanları;

Eğitim Danışmanı: AEP sürecinde öğrenciyi desteklemek üzere, her öğrenci için programın başında belirlenen ve danışmanı olduğu öğrenciler için her eğitim yılının sonunda komisyona sunmak üzere gelişim raporu hazırlayan komisyon üyesidir.

Proje Danışmanı: Öğrencinin proje sürecinden sorumlu olan gönüllü öğretim üyesidir.

III. Programın Amaç ve Hedefleri:

Programın Amacı

1. Bilimsel düşünce sistemini benimsemiş ve hekimlik uygulamalarını bu çerçevede irdeleyebilen

2. Soru sorabilen, bu sorular çerçevesinde hipotez kurup araştırma planlayabilen ve bu araştırmanın tüm aşamalarını yürütebilen, elde ettiği sonuçları yorumlama, tartışma, sunma ve yayın haline getirebilme becerisine sahip bireyler yetiştirmektir.

Programın Hedefleri

A. Bilgi hedefleri

- Bilimsel düşüncenin temel özelliklerini bilmek ve anlamını açıklayabilmek
- Bilimsel yöntem ilkelerini ayrıntılı olarak ifade edebilmek

- Karşılaştığı sorunlar karşısında kanıta dayalı farklı çözüm önerileri geliştirebilmek ve bu önerileri değerlendirebilmek
- Araştırma yöntem ve tekniklerinin farklılıklarını ayırt edebilmek
- Araştırma tasarım tiplerini, özelliklerini, kullanım alanlarını ayırt edebilmek, hata kaynaklarını sayabilmek
- Bilimsel araştırmalarda uyulması gereken etik ilkeleri bilmek
- Araştırma planlamasında izlenen aşamalar ve her aşamada yürütülen etkinlikleri sayabilmek
- Çeşitli laboratuvar tekniklerini, olanak ve sınırlılıklarını bilmek
- İyi laboratuvar uygulama bilgisine sahip olmak
- İyi klinik uygulama ve hasta hakları bilgisine sahip olmak
- Temel tıbbi istatistik analiz ilkelerini bilmek ve başlıca analiz tekniklerinin kullanım alanlarını açıklayabilmek

B. Tutum hedefleri

- Bilimsel bakış açısı ve yaklaşımı kazanmak
- Sürekli tıp eğitiminin önemini kavramak, özümsemek, yaşam boyu öğrenme ve kendini geliştirmeyi yaşam felsefesi haline dönüştürmek
- Neden-sonuç bağıntısı ve birlikte değişim durumlarını ayırt edebilmek ve tanımlayabilmek
- Karşılaşılan bir durumdan soru üretebilmek ve ifade edebilmek
- Ekip çalışmasının gerekliliklerini benimsemiş olmak Analitik ve eleştirel düşünebilmek, sorgulayıcılık ve yapıcı bilimsel kuşkuculuğu benimsemek
- Kendi çalışmalarını nesnel yaklaşımla değerlendirebilmek ve eleştirebilmek
- Tıbbi etik değerleri özümseme ve meslek yaşamında etik kurallar içinde davranabilmek

C. Beceri hedefleri

- Bilgiye ulaşmak, seçici ve ayırıcı olarak değerlendirebilmek
- Hekimlik uygulamaları ve araştırmacılık sürecinde kanıta dayalı tıp ilkelerine bağlı kalmak
- Bilimsel yayınları eleştirel bir bakış açısı çözümlenerek değerlendirmek ve kullanabilmek
- Araştırma varsayımı kurabilmek
- Araştırma varsayımına uygun araştırma tekniği seçebilmek
- Araştırma projesi planlayabilmek, yürütebilmek ve sonuçlandırabilmek
- İyi klinik uygulamalar ve iyi laboratuvar kullanımı becerisi kazanmak ve geliştirmek

- Araştırma verilerini değerlendirip istatistiksel değerlendirme ve yorumlamasını yapabilmek
- Sunum yöntemlerini etkili biçimde uygulayabilmek (bildiri özeti, poster ve sözel sunum hazırlama)
- Bilimsel makale yazabilmektir.

IV. AEP'nin Eğitim Programı İçindeki Yeri

- AEP komisyonu tarafından oluşturulan program, ilgili eğitim-öğretim yılının 2-5. sınıf eğitim programı takvimine yerleştirilir. AEP kuramsal ve uygulamalı eğitimleri için ayrılan saatler, tıp eğitimi programını aksatmayacak şekilde belirlenir. Serbest çalışma saatleri ve Özel Çalışma Modülleri için ayrılan ders saatleri AEP öğrencilerinin eğitimi için kullanılabilir. Bu durumda AEP Komisyonu/Eğitim Danışmanları AEP öğrencilerinin ÖÇM notlarını verirler. AEP programının bir sonraki yılın eğitim takvimi içindeki yeri, AEP Komisyonu tarafından her eğitim-öğretim yılı sonunda yeniden belirlenir ve eğitim komisyonuna sunulur.

A. 2. sınıf

- Program içeriği aşağıdakileri kapsar: Programın tanıtılması ve AEP öğrencilerinin kendilerini tanıtması
 - Bilim tarihi ve felsefesi, bilim insanının nitelikleri ve örnekleri
 - Yaratıcı, sorgulayıcı ve problem çözücü düşünce
 - Bilgiye erişim, biyoistatistik, bilgiyi sunma teknikleri
 - Biyo-tıpta farklı araştırma tasarımları ve etik-hukuk boyutları Laboratuvar uygulama esaslarının tartışılması
 - Öğrenciler proje alanı ve konu ile ilgili danışman öğretim üyelerini eğitim danışmanı ve komisyonun kılavuzluğunda seçer.

B. 3. sınıf – Tüm öğrenciler araştırma proje seçimleri ve gerekçelerini komisyonun ve danışman öğretim üyelerinin katıldığı bir toplantıda sunar. Proje tasarımı için özgün soru ve sorun tanımlanarak varsayımın ortaya konması, literatürün toparlanması, yöntem ve araç ve gereçlerini belirler, bütçe oluşturur. Kurumsal Etik Kurul Onayı için başvuru belgelerini hazırlar. Yılda iki kez tüm öğrencilerin, komisyonun ve danışman öğretim üyelerinin katılımıyla öğrencilerin karşılaştığı sorunlar ve baş etme yaklaşımlarının paylaşıldığı proje durum değerlendirme/gelişme toplantıları yapılır.

C. 4 ve 5. sınıf – Projelerle ilgili çalışmalar sürer. Her proje için tüm öğrencilerin, komisyonun ve danışman öğretim üyelerinin katılacağı durum değerlendirme ve gelişme toplantıları sürdürülür. Projeler sonlandırılıp, sunuma ve yayına hazır hale getirilir.

D. İşleyiş ve İzlem

AEP, üç yılın sonunda, her öğrencinin projesini tamamlamış olmasını öngörür. Bu süreçte eğitim ve proje danışmanı olmak üzere iki danışmanı olacaktır. AEP programındaki izlem, öğrencinin çalışmalarına ait belgelerin toplandığı etkinlik dosyası ile yapılır. Bu uygulamada eğitim ve proje danışmanlarının yönlendirici rolü ön plandadır.

Danışmanlar, öğrencinin gelişimini yakından izleyerek değerlendirir ve proje süreciyle ilgili gelişmeleri takip ederek öğrenciyi yönlendirir. Ayrıca her eğitim yılının sonunda öğrenciyle ilgili süreci aktararak komisyonu bilgilendirir.

E. Değerlendirme

AEP öğrencileri her yarıyılıda ÖÇM’de olduğu gibi başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Başarısız kabul edilen öğrenci, bu yarıyılıda tıp eğitimi programında bir kayba uğramayacak şekilde AEP’den ayrılır. Öğrenci, AEP tamamlandığında da yine başarılı/başarısız olarak değerlendirilir.

a. Proje öncesi değerlendirme (birinci yarıyıl değerlendirmesi)

Öğrencilerin kuramsal dersler ve uygulamalara katılımı en az %80 olmalıdır.

Öğrenci başarısı, AEP’nin yerleştiği ÖÇM dönemi sonunda, ilgili öğretim üyelerinin programda yer alan dersleri kapsamında hazırladığı açık uçlu sorulardan oluşan yazılı sınav ve ödevler ile değerlendirilir. Not ortalaması 100 (yüz) üzerinden en az 60 (altmış) olmalıdır.

Programa devam ve etkinliklerde sorunu olduğu gözlenen öğrenciler, üyelerin yarısından fazlasının bulunduğu AEP komisyonu toplantısında görüşmeye alınır. Burada öğrencinin hevesi, motivasyonu değerlendirilir, ayrıca kuramsal ve sözlü bir sınav yapılır. Komisyon, değerlendirme sonucuna göre öğrencinin programa devamı veya ayrılması kararını verir. Proje öncesi değerlendirmede başarılı kabul edilen öğrenciler, proje aşamasına geçer.

b. Proje sürecinde etkinlik dosyası değerlendirmesi

Öğrenci, program sürecindeki toplantı ve etkinliklerin en az %80’ine katılmış olmalıdır.

Proje sürecinde öğrenci, proje danışmanı ile haftalık görüşmelerine katılır ve bu görüşmeler tanımlanmış format üzerinden belgelenir. Her yarıyılın sonunda öğrenci, proje danışmanının onayladığı yarıyılı değerlendiren bir raporu AEP Komisyonuna verir.

Öğrencilerin AEP komisyonu ve programa devam eden öğrencilere projelerini ve proje aşamalarını sundukları toplantılardaki performansları eğitim danışmanları tarafından değerlendirilir.

Öğrenciler, proje süreci ile ilgili olarak toplantılara katılım, danışmanlarının değerlendirme notları, yarıyıl raporları ve proje sonuç raporları göz önüne alınarak başarılı veya başarısız olarak kabul edilir.

AEP ders ve proje sürecini başarıyla tamamlayarak proje sonuç raporunu AEP komisyonuna sunan öğrencilere EÜTF mezuniyet töreninde diplomaları ile birlikte AEP sertifikası verilir.

c. Başarısız sayılan veya programdan isteği ile ayrılan öğrencilerin durumu

Öğrenci başarısız sayılarak AEP’ten ayrılmışsa, ÖÇM’den de başarısız kabul edilir ve eğitim programında ÖÇM’den başarısız olan öğrencilere uygulanan yaptırımlar uygulanır.

F. Araştırma Eğitimi Programı Birimlerinin Oluşumu

AEP Komisyonu: Tıp Fakültesi öğretim üye ve elemanları arasından dekanlık tarafından görevlendirilir. AEP komisyonu, en az 7 üyeden oluşur. Üyelerin % 75’i öğretim üyesi olmalıdır. Dört yıllık süreyle yapılan görevlendirmelerde, sürenin sonunda işleyişin sürekliliği açısından komisyon üyelerinin % 25’i göreve devam eder. AEP komisyonu,

kendi içinden oy çokluğu ile iki yıl için bir başkan ve başkan yardımcısı seçer. İki yılın sonunda başkan yardımcısı, başkanlık görevini devralır. Önceki başkan komisyon görevine bir yıl daha devam eder. Komisyonda Halk Sağlığı ve Tıp Eğitimi Anabilim Dallarından en az birer, Temel Tıp Bilimleri'nden en az iki, Dahili ve Cerrahi Tıp Bilimleri'nden en az birer üye olacak şekilde en az yedi üye bulunur. Ardarda üç komisyon toplantısına bilgi vermeksizin katılmayan üyenin devam durumu dekanlığa bildirilir. AEP üyeliğinden ayrılan öğretim üyesinin yerine, komisyonun önerisiyle, komisyon bileşimi de göz önünde bulundurularak, dekanlık tarafından iki hafta içinde yeni bir üye atanır.

AEP öğrencileri: Tıp Fakültesinin birinci yılı sonunda, AEP komisyonu tarafından belirlenen tarihler arasında başvuran gönüllü öğrenciler arasından aşağıdaki bileşenler göz önüne alınarak yapılan mülakatla seçilirler.

- a. Öğrencinin üniversiteye giriş sınavlarındaki başarısı
- b. Tıp Fakültesindeki akademik başarısı
- c. Orta öğretim ve üniversitedeki araştırma ve proje çalışmaları
- d. Önceki toplumsal etkinlikleri
- e. Öğrencinin başvuru mektubu
- f. Görüşmedeki performansı

Bu bileşenlerin hangi ölçü ve oranda değerlendirmede kullanılacağı AEP komisyonunca saptanır. Her yıl AEP'e seçilecek öğrenci sayısı AEP komisyonu ve dekanlık tarafından birlikte kararlaştırılır.

Proje Danışmanları: Tıp Fakültesi öğretim üyeleri veya Tıp Eğitimi ile ilgili konularda danışmanlık yapmak üzere diğer fakülte öğretim üyeleri arasından gönüllü olan öğretim üyeleri AEP öğrencilerine danışman olabilirler. Her yıl proje danışmanı olacak öğretim üyeleri AEP komisyonunca saptanır ve dekanlığın onayına sunulur. Bir proje danışmanı ikiden fazla öğrenciye danışman olamaz. Proje danışmanı, danışmanlıktan ayrılmak istediğinde veya zorunda kaldığında AEP komisyonuna bilgi verir ve yerine aynı görevi sürdüreceği diğer bir danışmanı teklif eder.

F. Görev Tanımları

AEP komisyonunun görevleri

1. AEP'in yürütülmesinden sorumludur.
2. Her öğretim yılının ikinci yarısında bir sonraki yılın AEP'nı düzenler ve onaylanmak üzere Mayıs ayı sonuna kadar dekanlığa sunar. Dekanlık onayından sonra ders programında yer alan dersler, sorumlu öğretim üyelerine bildirilir.
3. AEP Komisyonu, üyeleri arasından eğitim haftası sorumlularını belirler.
4. Haftalık toplantılar ile programın işleyişini değerlendirir, tanımlanan görevleri yerine getirir. Toplantı tutanakları basılı kayıtlar ve elektronik ortamda tutularak AEP etkinlik dosyasında saklanır. Toplantılar önceden belirlenmiş gündemle ve tüm komisyon üyelerine duyurularak yapılır. Yeni gündem oluşmadığında haftalık toplantı yapılmayabilir.

5. AEP'na alınacak öğrencilerin seçim ölçütlerini düzenler ve öğrencilerin seçim sürecini yürütüp, tamamlar.
6. AEP Komisyonu kendi üyeleri içinden AEP öğrenci danışmanlarını seçer.
7. AEP öğrencilerini izler ve değerlendirir
 - Bu kapsamda öğrenciler için etkinlik dosyası tutulur ve saklanır.
 - Öğrencilerin değerlendirilmesi için aşağıdaki belgeleri toplar, etkinlik dosyasında saklar ve değerlendirmede kullanır:
 - a. Öğrencilerin devam durumu
 - b. Sınav notları
 - c. Ödevleri
 - d. Etkinliklere katılım belgeleri
 - e. Laboratuvar-temel bilimler/Klinik proje (yalnızca projeler olarak isimlendirilecektir) önerileri ve taslakları
 - f. Projeleri
 - g. Proje ilerleme raporları
 - h. Proje sonuç raporları
 - i. Araştırma sunumları
 - j. Yayınlama çalışmaları
 - k. Danışman öğretim üyelerinin öğrenci hakkındaki değerlendirmeleri
8. Danışman ve öğrenci kılavuzunu hazırlar, güncelleştirir.
9. Proje alanları ve danışmanlarını belirler
10. Öğrencilerin araştırma alanlarını seçmesinde yol gösterir
11. Her yarıyıl için dekanlığa faaliyet raporu sunar
12. Öğrenci ve öğretim üyelerine AEP tanıtımını yapar
13. AEP web sayfası, elektronik paylaşım ortamlarını oluşturur, sürdürülmesini sağlar.

AEP Komisyon Başkanının görevleri

1. AEP komisyonun faaliyetleri ve kararlarından dekanlığa karşı sorumludur
2. AEP komisyonunu temsilen Eğitim Komisyonu toplantılarına katılır.
3. AEP komisyonu üyelerinin eşgüdümünü sağlar, komisyonun kararıyla komisyon üyeleri arasında işbölümü yapılmasını sağlar
4. AEP komisyonu toplantılarına başkanlık eder, bulunamadığı zamanlarda başkan yardımcısı veya başkanın önerdiği bir üye bu görevi üstlenir
5. AEP komisyonu toplantılarının tarih, saat ve gündemini komisyonla işbirliği içinde belirler
6. AEP'le ilgili sorun, gelişme ve faaliyetleri dekanlığa iletir, sorunların çözümünde dekanlıkla işbirliği yapar

7. AEP komisyonunun aldığı kararların uygulanması için ilgili birimlerle ve dekanlıkla eşgüdümü sağlar

AEP Üyelerinin görevleri

1. AEP komisyonu toplantılarına katılmakla yükümlüdürler. Toplantılara katılmak için gerekli fırsatı yaratmaları ve diğer faaliyetlerini bu çerçevede değerlendirmeleri gerekir.
2. AEP komisyonunun belirlediği faaliyetleri kişisel olarak yürütmekle birlikte, AEP komisyonunun belirlediği aşağıdaki alt komisyonlarda da görev alırlar.
 - a. Ölçme Değerlendirme
 - b. Ders Programı
 - c. Proje İzlemi
 - d. Web ve Sosyal Medya
 - e. Sosyal Program
 - f. Yurt Dışı Burs Başvuru Değerlendirme
3. Program hafta sorumlusu olarak,

Sorumlu oldukları haftadaki etkinliklerin düzenlenmesi ve yürütülmesinden sorumludurlar. Etkinliklerin izlenmesi, konuşmacıların ve diğer görevli elamanların gerektiği gibi bilgilendirilmesi, AEP sekreteri ile işbirliği yaparak öğretim ve uygulama ortamlarının ve araçlarının düzenlenmesi, öğrenci katılımının izlenmesi ve yoklamanın iletilmesini sağlar.
4. Eğitim Danışmanı olarak

AEP programı sürecinde AEP öğrencisinin programa uyumunu ve gelişmesini izler.

Proje danışmanı ile iletişim halinde olup, proje sürecini izler ve rapor olarak komisyona sunar.

AEP Sekreterinin görevleri

1. AEP takvimindeki aksaklıkları AEP komisyonu başkanına iletir
2. Her yılın başında AEP 2, 3, 4 ve 5. sınıf öğrencilerinin güncel listesini Eylül ayı başında hazırlar, Toplantı tutanak kayıtlarını AEP komisyonu toplantısı öncesinde başkana iletir
3. Her yılın başında standart AEP başvuru duyurusunun öğrenci panolarında ilanını sağlar.
4. Başkanın belirttiği gün(ler)de değerlendirme jürisini(lerini) bilgilendirir ve salonun hazırlanmasını sağlar, öğrencilerin randevu saatlerini belirler ve duyurur.
5. Değerlendirme sonuçlarını öğrencilere duyurur.
6. Seçilen her öğrenci için etkinlik dosyalarını hazırlar Davetli konuşmacıların iletişim adresleri ve ulaşım bilgilerini/kayıtlarını dosyalar. Konuşmacılara bir hafta önce hatırlatma yapar.

7. Program sürecinde öğrenci yoklamalarının düzenli toplanması, kaydedilmesinden ve devam sorunları olduğunda komisyonu bilgilendirmekle sorumludur.
8. Danışman kılavuzlarının danışmanlara gönderilmesini sağlar.
9. Danışman öğretim üyelerinin raporlarını toplayarak öğrenci etkinlik dosyalarına yerleştirir ve sorun olduğunda komisyonun bilgilendirir.

Proje Danışmanlarının görevleri: Proje danışmanlarının görevi için “Proje Danışmanı Kılavuzu” referans alınır.

1. Proje Danışmanlığı için, danışmanın araştırma alanı, imkanları, mevcut teknik araştırma altyapısı uygun olmalıdır.
2. Kendisiyle çalışan AEP öğrencisi belirlendikten sonra öğrencinin proje alanında kullanılan tekniklerle ilgili teorik bilgi ve beceri sahibi olmasını sağlar.
3. Danışmanı olduğu öğrenci ile haftada en az bir kere bir araya gelir. Bu görüşmelerde;
 - a. Proje alanında daha önce yapılmış ve devam etmekte olan çalışmaları öğrencinin okuyup tartışması sağlanır. Öğrencinin proje önerileri tartışılır.
 - b. Öğrencinin diğer AEP öğrencileri ile proje önerilerini tartışması sonrasında alınan eleştiriler değerlendirilir
4. Öğrencinin gelişimi ve değerlendirmesi ile ilgili olarak öğrencinin AEP danışmanına bilgi verir.
5. Üçüncü sınıfın başında öğrencinin projesinin uygulamaya hazır hale gelmesini sağlar.